

Sygn. akt IV U 475/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	stażysta Renata Olędzka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 grudnia 2014r. w S.

odwołania M. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 28 lutego 2014 r. Nr (...) -SER

w sprawie M. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do odsetek

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala prawo M. L. do ustawowych odsetek:

- za okres od 29 grudnia 2013r. do 29 stycznia 2014r. od kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy należnej ubezpieczonej za okres od 20 kwietnia 2012r. do 31 grudnia 2013r.,

- za okres od 26 stycznia 2014r. do 29 stycznia 2014r. od kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy należnej ubezpieczonej za miesiąc styczeń 2014r.,

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 475/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 28 lutego 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.85 ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art.118 i art.124 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił M. L. prawa do wypłaty odsetek od kwoty renty z tytułu niezdolności do pracy, do której prawo ustalone zostało wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach z 5 listopada 2013r. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia organ rentowy wskazał, że decyzją z 24 stycznia 2014r. ustalił prawo ubezpieczonej do renty z tytułu niezdolności do pracy i w dniu 30 stycznia 2014r. wypłacił należne jej świadczenie. Zachował przy tym ustawowy termin do wypłaty świadczenia, gdyż dopiero w dniu 22 stycznia 2014r. zakończył postępowanie wyjaśniające w sprawie świadczenia.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła M. L. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje jej prawo do odsetek od kwoty renty, do której prawo ustalone zostało wyrokiem Sądu Okręgowego (...)(odwołanie k.1). Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2014r. ubezpieczona wskazała, że w jej ocenie odsetki powinny być wypłacone od kwoty wyrównania wypłaconej jej w styczniu 2014r. poczynając od 20 kwietnia 2012r. (wyjaśnienia k.7-8 – nagranie od minuty 1 do 8).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i argumentację zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazał, że w dniu 22 stycznia 2014r. wpłynęło do organu rentowego pismo ubezpieczonej wraz z aktami urodzenia dzieci stanowiące ostatnią okoliczność niezbędną do wyjaśnienia sprawy i wydania decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 13 lutego 2012r. ubezpieczona M. L. wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę z 13 lutego 2012r. k.1 akt rentowych). Decyzją z 30 kwietnia 2012r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Decyzja wydana została w oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 20 kwietnia 2012r., która ustaliła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (decyzja z 30 kwietnia 2012r. o odmowie prawa do renty k.15 kat rentowych).

Na skutek odwołania ubezpieczonej od powyższej decyzji, sprawa przekazana została do Sądu Okręgowego w. S.IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, gdzie toczyła się pod sygnaturą akt IV U (...). Wyrokiem z 5 listopada 2013r. wydanym w powyższej sprawie Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo M. L. do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 20 kwietnia 2012r. do 30 kwietnia 2014r. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiła opinia biegłych diabetologa, psychiatry i okulisty, w której uznano ubezpieczoną za częściowo niezdolną do pracy w powyższym okresie (wyrok Sądu Okręgowego w. S.z 5 listopada 2013r. k.36 akt IV U(...))i opinia biegłych k.7-8 i 25 tych akt).

W ustawowym terminie ,tj. w dniu 6 listopada 2013r. organ rentowy złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia w/ w wyroku Sądu oraz o doręczenie mu go wraz z uzasadnieniem i aktami ubezpieczeniowymi (wniosek o uzasadnienie wyroku k.37 akt IV U (...))SO (...).

W dniu 13 listopada 2013r. wpłynął do organu rentowego odpis wyroku Sądu Okręgowego w. S.z 5 listopada 2013r. w sprawie IV U (...)wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji (wyrok wraz z uzasadnieniem k.24-26 akt rentowych). Organ rentowy nie wniósł apelacji od powyższego wyroku, w następstwie czego wyrok ten uprawomocnił się w dniu 28 listopada 2013r. (14 dni o wpływu uzasadnienia wyroku do organu rentowego).

W dniu 27 listopada 2013r. akta rentowe ubezpieczonej wraz z odpisem prawomocnego wyroku wpłynęły do Inspektoratu organu rentowego w G. (potwierdzenie wpływu k.29 akt rentowych). W dniu 4 grudnia 2013r. organ rentowy wystąpił do ubezpieczonej z pismem o złożenie w terminie 14 dni oświadczenia o osiągniętych przychodach (pismo z 4 grudnia 2013r. k.31 akt rentowych). W dniu 10 grudnia 2013r. ubezpieczona złożyła wymagane oświadczenie (oświadczenie ubezpieczonej k.34-35 akt rentowych). Następnie w okresie od 18 grudnia 2013r. do 8 stycznia 2014r. Inspektorat w G. korespondował w Wydziałem Zasiłków oraz Wydziałem (...) i Składek w sprawie informacji o okresach i kwotach wypłaconych zasiłków oraz okresach podlegania M. L. ubezpieczeniu społecznemu. Prowadził również rozmowy telefoniczne z byłą pracodawczynią ubezpieczonej w przedmiocie dokumentu ZUS Rp-7 (korespondencja z Wydziałem Zasiłków oraz Wydziałem (...) i Składek oraz notatki służbowe z rozmów telefonicznych z pracodawcą ubezpieczonej k.36-48 akt rentowych).

W dniu 22 stycznia 2014r. wpłynęło do organu rentowego pismo ubezpieczonej, w którym wskazała, że w nawiązaniu do rozmowy telefonicznej składa kopie aktów urodzenia dzieci wraz z informacją, że córka M. urodziła się martwa (pismo ubezpieczonej z 22 stycznia 2014r. wraz z kopiami aktów urodzenia dzieci k.55-56 akt rentowych)

W dniu 24 stycznia 2014r. organ rentowy wydał decyzję, w której przyznał ubezpieczonej od 20 kwietnia 2012r. ,tj. od daty określonej w wyroku z 5 listopada 2013r., rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres do 30 kwietnia 2014r. Jako termin płatności renty organ rentowy ustalił 25. dzień każdego miesiąca. Jednocześnie organ rentowy poinformował ubezpieczoną, że należność za okres od 20 kwietnia 2012r. do 31 stycznia 2014r. w kwocie 15 401,06 złotych netto zostanie przekazana na rachunek w banku (decyzja o przyznaniu renty z 24 stycznia 2014r. k.60 akt rentowych).

W dniu 30 stycznia 2014r. organ rentowy przekazał ubezpieczonej kwotę renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od 20 kwietnia 2012r. do 31 stycznia 2014r. (odpowiedź na odwołanie k.2 akt sprawy).

W dniu 17 lutego 2014r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o wypłatę odsetek od 20 kwietnia 2012r. (wniosek o wypłatę odsetek k.64 akt rentowych).

Zaskarżoną decyzją z 28 lutego 2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do wypłaty odsetek (decyzja z 28 lutego 2014r. k.65 rentowych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. L. okazało się częściowo uzasadnione.

W przekonaniu Sądu ubezpieczona słusznie wskazała, że należą się jej odsetki ustawowe od kwoty renty przyznanej jej decyzją z 24 stycznia 2014r. w wyniku wyroku Sądu z 5 listopada 2013r. ,tj. za okres 20 kwietnia 2012r. do 31 stycznia 2014r., jednakże nie od 20 kwietnia 2012r. W ocenie Sądu ustalenia faktyczne uzasadniają przyjęcie, że organ rentowy uchybił terminu do wypłaty ubezpieczonej świadczenia, do którego prawo ustalone zostało prawomocnym wyrokiem sądu.

Zgodnie z art.85 ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego, przy czym nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi okoliczności. Z kolei w myśl art.118 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust.2 i 3. Zgodnie z ust.1a wskazanego przepisu w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Wreszcie w myśl ust.2 powyższego przepisu jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ustępie 1.

W niniejszej sprawie prawo ubezpieczonej do renty z tytułu niezdolności do pracy na okres od 20 kwietnia 2012r. do 30 kwietnia 2014r. zostało ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w (...)z 5 listopada 2013r. w sprawie IV U (...). Wyrok ten został doręczony organowi rentowemu wraz z uzasadnieniem (na jego wniosek z 6 listopada 2013r.) w dniu 13 listopada 2013r. i na skutek jego niezaskarżenia stał się prawomocny w dniu 28 listopada 2013r. W tych okolicznościach – stosownie do regulacji art.118 ust.1a i2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - organ rentowy powinien w terminie 30 dni od wpływu prawomocnego wyroku sądu z 5 listopada 2013r., a zatem w terminie do 28 grudnia 2013r., wydać decyzję w sprawie prawa ubezpieczonej do świadczenia w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy i wypłacić to świadczenie. Tymczasem jak wynika z powyższych ustaleń Sądu organ rentowy decyzją w sprawie przyznania renty ubezpieczonej (w wykonaniu powyższego wyroku) wydał dopiero

w dniu 24 stycznia 2014r., a świadczenie za okres od 20 kwietnia 2012r. do 31 stycznia 2014r. wypłacił ubezpieczonej w dniu 30 stycznia 2014r. Tym samym doszło do uchybienia przez organ rentowy terminu 30 dni liczonego od wpływu prawomocnego orzeczenia sądu, przewidzianego przez ustawę na wydanie decyzji w sprawie świadczenia i na wypłatę tego świadczenia. Uchybienie tego terminu dotyczy wypłaty kwoty renty należnej ubezpieczonej za okres od 20 kwietnia 2012r. do 31 grudnia 2013r., przy czym uchybienie terminu trwało od 29 grudnia 2013r. (następny dzień po upływie 30 dni od wpływu prawomocnego orzeczenia sądu) do 29 stycznia 2014r. (dzień poprzedzający wypłatę wyrównania renty za wskazany okres). W odniesieniu do kwoty renty za miesiąc styczeń 2014r. uchybienie terminu trwało od 26 stycznia 2014r. (następny dzień po upływie ustalonego terminu płatności świadczenia) do 29 stycznia 2014r. (dzień poprzedzający wypłatę świadczenia za ten miesiąc). Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I wyroku.

W przekonaniu Sądu na uwzględnienie nie zasługiwały twierdzenia organu rentowego, że nie uchybił terminu do wydania decyzji i wypłaty świadczenia, gdyż do 22 stycznia 2014r. trwało postępowanie wyjaśniające i w dacie tej ubezpieczona złożyła ostatni dowód w postaci aktów urodzenia dzieci. W pierwszej kolejności wskazać należy, że prawo ubezpieczonej do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy zostało ustalone wyrokiem Sądu z 5 listopada 2013r. Postępowanie wyjaśniające mogło więc dotyczyć jedynie wysokości świadczenia. Nie sposób jednak uznać, aby organ rentowy nie był w stanie ustalić wysokości świadczenia w ustawowym terminie 30 dni od wpływu prawomocnego orzeczenia sądu. Jak wskazano termin do wydania decyzji i wypłaty świadczenia upływał w dniu 28 grudnia 2013r. Tymczasem jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu od 18 grudnia 2013r. (do 8 stycznia 2014r.) trwała wymiana pism między Inspektorem organu rentowego w G. (wykonującym wyrok sądu) a Wydziałem Zasiłków oraz Wydziałem (...) i Składek organu rentowego (k.36-44 i 48 akt organu rentowego). Ponadto organ rentowy przeprowadzał rozmowy telefoniczne (w bliżej nieustalonych datach – vide: notatka służbowa z 4 grudnia 2013r. na k.45 akt organu rentowego) z byłym pracodawcą ubezpieczonej – firmą (...) w przedmiocie zaświadczenia ZUS Rp-7. Niezależnie od tego wskazać należy, że wniosek ubezpieczonej z 13 lutego 2012r. o rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy był drugim wnioskiem o to świadczenie. Po raz pierwszy z wnioskiem o rentę ubezpieczona wystąpiła w dniu 27 sierpnia 2010r. załączając wówczas m.in. zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (ZUS Rp-7) wystawione przez firmę (...) (k.17-21 akt rentowych za wnioskiem z 27 września 2010r.). We wskazanych aktach rentowych znajduje się również kopia aktu urodzenia syna ubezpieczonej B. L. (k.7 w/w akt rentowych). Mimo to organ rentowy ponownie wystąpił do ubezpieczonej o nadesłanie tego aktu, co też uczyniła w dniu 22 stycznia 2014r. (k.55-56 akt rentowych za wnioskiem z 13 lutego 2012r.). W tych okolicznościach nie można podzielić argumentacji organu rentowego, że był to ostatni dowód niezbędny do wyjaśnienia sprawy i wydania decyzji. Na marginesie wskazać należy, że ze spójnych wyjaśnień ubezpieczonej i jej pisma z 22 stycznia 2014r. (k.55 akt rentowych) wynika, że akty urodzenia dzieci złożyła po telefonicznym wezwaniu przez organ rentowy. W aktach rentowych brak stosownej notatki na temat rozmowy telefonicznej z ubezpieczoną, ale należy dać wiarę ubezpieczonej, że uczyniła to niezwłocznie po tej rozmowie, a to uprawnia do stwierdzenia, że telefoniczne wezwanie przez organ rentowy musiało mieć miejsce w drugiej połowie stycznia 2014r., a zatem po upływie 30 dni od wpływu prawomocnego orzeczenia sądu. W tym miejscu wskazać należy, że w dniu 4 grudnia 2013r. organ rentowy wystąpił od ubezpieczonej o złożenie oświadczenia o osiągniętych przychodach i ubezpieczona wykonała to zobowiązanie w przeciągu kilku dni – w dniu 10 grudnia 2013r. (k.31 i 34 akt rentowych).

Sąd nie podzielił natomiast stanowiska ubezpieczonej, że odsetki powinny być wypłacone od 20 kwietnia 2012r. Wskazana data to data początkowa renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy ustalona przez Sąd w wyroku z 5 listopada 2013r. Przedmiotowy wyrok wydany został po przeprowadzeniu przez Sąd postępowania dowodowego z opinii biegłych z zakresu medycyny na okoliczność istnienia u ubezpieczonej niezdolności do pracy i jej stopnia. W tych okolicznościach nie można uznać, że już od 20 kwietnia 2012r. organ rentowy pozostawał w opóźnieniu w wypłacie ubezpieczonej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Mając to na uwadze Sąd orzekł jak w pkt II wyroku.